

"וتن חלכנו בתורתך"

הטבה, תרקיין הגדתא ! ג' ניאג'

פתיחה ספר שמות

זה הספר נקרא בפי בעלי המדרש ספר שמות, כדיאיתא בא"ר פ"ג והוא או ר' נמר ספר שמות בשם כי, וכן ברורה מקומות. וורכט"ן סוף הספר קראו ספר הנגולה, ולחל בין בה"ג בסוף ספרו הקUSH יקראו ספר שני, דהיינו אמזה חומשי תורה, ספר בראשית. וחומש שני. וספר ביהנום. וחומש הפוקדים. ומשנה תורה. וכ"ה בסופה דף ל"ז ב' לא כרך שלולין בחומש הפוקדים אלא כרך שלולין בחומש שני. וחושׂת ודברתו ניחן למלוטו ביהנום, שלא בתנין שני השם בו הספר, וזה לרבותינו לקרו כולם במספר חומש שני שליש וכו', או חומש שמות, או על הענין והמסים שבו כמו יציאת מצרים או מותן תורה, כמו שקרה ספר מבדור, ספר הפוקדים, וכמוש"ב במקומו והטם. אלא בא למלוטנו זהה הספר ביהנום הוא שני לספר הביראה כי הוא תוליך מה הספר, ט' הינו כן נגמר טדור הביראה. וכמאטראים "ל' בראשית בספר ישראל שנקרו ראשית, פ' החלית העולם בכלל, הוא שוזא אומה את חלק ה' עמו, וזה לא נשלם עד שיצאו ישראל ממצרים ובאו להכליהם שיזו לזרח את הארץ שקבלו עליהם על תורה ומצוות. וכשה נפל נם זה היכולת שיזו ואו לזרח לאו נט להעמדם על דעתך אלה עילם, וכמו שבאו לנו בפרק ו' ברכ' י"ד ניא להפ' יציאו בני ישראל על צבאותם, וכמוש"ב ב' המש' כל התקרא ו' ואצץ, הינו שנותני לך תורה מורות, ואתך לביותם עמי, וכמוש"ב ב' ביראה בחרוב דבר ס' בראשית י"ד. וזה היכולת הביראה שבארה לבבבו י' המש' כל התקרא בשמי ולכבודו ביראותנו, המש' ב' במדרך פ' שלח ע"פ ואולם חי אוינו ומלא בבור ה' גנו. נמצוא דריש מצרים היה נגמר ביראה, או מותן תורה, כבואר עוד ברבה בראשית בכוחה תורה שנקראת ראשית, הינו כראיה בעבורותם ר' ג' וורי עבר בקר יום ו' השיש מלמד שהנהנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם מבלין ישראל את התורה מוטב ואם לאו אני אחזר אתו ובוראו, נמצוא מותן תורה הוא נגמר ביראה, והרייך דריש מצרים שאו היו רואו לקל התורה ולהשלם הביראה ולבא בוה להיכולת יצירות. וועת תורה אצל עם ה' הוא בט' רעת אונשי מורות ישות רשות הרים, אשע ע"ג ט' לאו הגיע תבל ומולואה להלה להללו המעליה, מל' מקום הרדר מושכל נם לאלה ע"ג, ווד' זה היכולת מועלן האדים. ורק ש' לנו עם שואל לאלאן דאי' ע"ג שלא נוינה התורה והקוויה עו אויר יציאת מצרים, גם עזה יש לרבה משיראל שלא הגיע לעת תורה, ט' רק תורה היא היכולת מועלן ישראל, שנטרו לה, וזה נתנו לרבה עס לאו נט. נמצוא מסר שמות 30 הו ספר שני לראשון, כמו שהוכן עין אוד ובו שני חלוקים של ספר הביראה. ובזה נטבר הא דכתיב ואלה בא", וכבר עשו ע"ז ברכ' לולבונו על חברו העניים וספרים זה לה:

גאנק זאג' - גאניג ג' מאן

והנרא כי לא
היז חזירם בהם כלל ומה שהקשו בתוספות
(שבת פ"ח, א) למה כפה עליהם הר בגיגית
הרי כבר קדמו נעשה לנשמע, דבר זה מפני
כי התורה שהיא לשישראל בה קיום העולם וכמו
שאמר (שם פ"ח, א) אם מקיימן. את התורה
מוטב ואם לאו. אחותיר את העולם לתהו וכבהו,
וא"כ התורה הוא מחויב והכרחי ומה בכרך שהם
קיבלו התורה והקדימו ובעשה לנשמע מ"מ גננה
ו' לישראל התורה כמו שהיא עצמה וכיון שהتورה
בעצמה הכרחי כך נתינן תורה לישראל בהכרח
הגמור שאמ אין התורה העולם הרב, ומ"ש (שם)
דאיכא מודיעא רבבה לאורייתא. לסתו סוף כיוון
טהייתו התורה בהכרח דבר זה הוא מודיעא רבבה
לאורייתא ואיך לא' היה כפה עליהם הר בגיגית
כי יאמרו כי התורה אינה מוכחת ומהוכיחת
בועלם רק שבאה התורה לעולם בשביב שרצו
ביה ישראאל שהו מקבלים אותה מצעם ואינו
דבר מוכחת ואין הדבר כך כי התורה היא מחייבת
לתוכה. ובזהו וכפי שהיתה התורה בעצמה כך
היא קבלתה שהכרחיהם אותם על זה, ועוד בשביב
כך היה כפה עליהם הר בגיגית כדי שיירדו
אנוסים שהיא מאנס אותם על קבלת התורה וכיון
שהו ישראאל אנוסים ובמאנס כתיב (דברים כב,
כט) לא יכול לשלהה כל ימי וכן לא יפה
ישראל מן הש"י לעולם.
אג' גאניג ג' עז' ח' 82

שבת קבלת התורה

מן ארמור"ר בעל בית אברם זי"ע אמר על
שבת פרשת יתרו שהוא בת' שביעות קטן. והיינו
עד מאמר הרה"ק מרוזין זי"ע, ודכוו שהזמן מעורר
הקריה, שקורין בתורה מענינה דינמא, בפסח את
הפרש של פסח ובসוכות הפרש של סוכות וכיו"ב,
לכן הקריה מעוררת הזמן, כאשר קוראים בתורה
פרשיות יציאת מצרים מעוררים את האירות של צי"מ
כו. וא"כ בשבת שקורין בתורה את פרשת קבלת
תורה מעוררים את האירות של קבלת התורה, ולכן
שבת זו היא "שבעות קטן" שיש בה בח' קבלת
התורה זעירא.

גאניג ג' מאן, ג' י' ג' 1810

3
ויתריצטו
נחוות הדר א"ז אברט בר חמא בר
חטא מלמד שבחת והקבה ע"ט חטא
כינוי ואומר לדת אם אט מקובלות תורה
טמא ומא לא שטה קרבת א"ז ארא
בר עיק מבאן טודע רבה לאחריה א"ז
רבא (א) אעפ"כ והדר קבלת הביט אחרויש
דרכוב קיטש ובל' וזהו קיטש מה
שקבול בבר א"ז חקה מאי וזכר
10' בישבשת השפעתון א"ז ראה ושקה אט
זיהה מה שקה אט שקה בלה זיהה
אל בחדלה אלה ולבסף שקה שקה.
זיהה ליה שקה אליה ולבסף שקה. ותא
אל ברודיש ליטש אראט ר' ריש ליקש מא
איכטוב זיהוי ערב. ווד' ב' זט השש' ה'
זיהה מה לה פ' מל' שחתנה הקב'ה עם
טיש באישות אט לאט אט שיאן
מקובלות תורה אט טקיוון אט לא
אי מוחר אטט להו ונתנו :

גאניג ג' מאן, ג' י' ג' 1810

ו' זי'רני זי' אמר יתמן דברי לבך שמור מצוות
והיה (משל' ד'). שלמה המלך עליו
השלום רצה להזהר את האדם על התורה, ואמר
כאשר נתן התורה אל, האדם אמר השם יתרבר
אל האדם יתמן דברי לבך. כי לב האדם שם' החאים,
דברי השית' יתמן דברי לבך. כלומר התורה שהיא
והتورה תחזק לבך ותתן לך חיים ותשמר מצווי
וחיה. כי דברי תורה תומכים ומאשרים כל העולם
כולו, ואיך לא יהיו מאשרים ותומכים את האדם
ע' עצמו. שהוא עוסק בתורה והוא עם האדם. ומה
שדברי תורה תומכים כל העולם. דבר זה מדברי
חכמים שאמרו (שבת פ"ח ע"א) כי לבו והסיף
ה'א בששי לומר כי כל מעשה בראשית היו
תלויים ועומדים עד לא' יהוזר העולם לתחנו ובוהו.
ואם כן דברי תורה מחוקים ותומכים הכל עד
שיש לעולם קיום. וכל זה מפני כי התורה היא
סדר האדם באיזה מעשה יהיה נהוג ואיך יהיה
נווה ואיך יהיה מסודר במעשייו וזהו עניין התורה.
ו' ובמו שהتورה היא סדר האדם. כך התורה היא
סדר של העולם עד שהتورה היא סדר הכל. רק
כי סדר האדם הוא נגלה ומפורסם בתורה, כי אי
אפשר זולת זה כי על האדם מוטל לשמור את
הסדר הרואי לו ולכך הדבר הזה נגלה במפורש
לאדם, אבל סדר כל העולם כולל גם כן הוא
בתורה שאין התורה רק סדר מציאות העולם
בכללו. וזה שאמרו במדרש (ב' ר' פ"א) שהילה
בעצמה היא סדר הכל ולכך כאשר רצה
התברך לברא את עולמו, ר' ל' שהتورה
בעצמה היא סדר הכל ולכך סדר אותה היה מביט
בתורה שהיא סדר הכל וברא את עולמו.

חַס פֶּסֶס כָּכָל לִזְהָר יְסָדָל נִפְשָׁטוֹן וְגַמְתֵּן צִוִּין
לוֹסְעַד צִוִּין מְלָטָן. דִּימָלָל חֲלָד סְמָקְלָל חֲכָם
נוֹגֵן גַּמְתֵּן. טָרֵמָלָן צָהָר עַל שְׂמָקְלִיטָן כְּטָלָבָן.
וְכָלְדוֹן, נְרָנָה סְטָה יְסָדָל מְלָטָה שְׂמָקְלִיטָן מְלָטָה הַקָּפָא
טוֹשָׁס עַל טָלָבָן. מְלָטָה כָּלוֹסְעַד שְׂמָקְלִיטָן כְּכָנִיסָּה
קוֹסָטָלָס תְּלָוָן גַּסְטָה מְלָטָה הַלְּוִין לאַס אַלְגָּה צָהָר
סְפָטָה עַמְקָן.

בָּאַזְנָה, קְרָזָה

וְעַל בָּזְדִּי עַסְקָה תְּהֻוָּה קְרוֹשָׁה, גַּשְׁלָם פְּגָנָה יְתָבָרָה פְּבָרִיאָה,
שְׂהָה רָק בְּשָׁבֵיל תְּהֻוָּה שְׂעִסְפָּה בָּה יְשָׁאָל, כְּפָאָקָרָם וְלָל,
בְּרָאָשִׁית, בְּשָׁבֵיל תְּהֻוָּה כָּר, וְבְשָׁבֵיל יְשָׁאָל כָּר, וְבְשָׁבֵיל מְשָׁה
כָּר, שְׂהָה דָּפָרְסָר בְּקָלָת תְּהֻוָּה, וְכָבָכָל הָוָה יְתָבָרָה שְׁמָמָה
בְּמְצָשִׁי בְּעַלְמָוָן וּבְרִוּתִיָּה, שְׁמָצָלִים תְּוֹן לְפָגִי יְתָבָרָה פְּשָׁעה
רְאָשָׁה בְּצָתְהָרִיאָה, בְּמוֹשָׁקה הָוָה יְתָבָרָה בְּעַצְמָוָן בְּכִיכָּול.

רְכָה יְזָוִיאָה

וְעַיְינָה שְׁגָבָרָה הָעוֹלָם כָּל דָּבָר וְזָנָר לֹא גַּיה מְקָבִים
עַד שְׁעָלָה בְּגַזְגָּזָן לְבָרָא. בָּרָא שְׁנָהָה עַסְקָה בְּשָׁבֵילָהוּ יְתָקָסִים גַּעַלְמָן,
עַתָּה פָּל מִי שְׁפָקְפָּבָל בְּהָלָה וּוּסְפָּק בָּה בְּכָבָכָל הָוָה קָעָסָפָל כָּל הָעַלְמָן,
הָבָקָה בְּקָפְבָל פְּתָוָה נְגָנָה עַלְמָן אַדְם שְׁפָקְפָּבָל הָוָה וּפְגָנָס אַת הָעַלְמָן,
גַּעַלְמָא שְׁהָפָגָשָׁה וְגַעַלְמָיִם שָׁל כָּל הָעַלְמָלָט וְאָהָה תְּהֻוָּה, פְּשָׁם וְאָשָׁרְיָה אַת הָעַלְמָט.
הָעַסְקָה פְּתָוָה יְיָ וְאָמָקָם אַת הָעַלְמָט.

בָּאַזְנָה

אֶל יְחַשֵּׁב אַדְם שְׁאָפְשָׁר לְקַחְיוֹת חַיִם וּוֹתְגִנִּים בְּלֹא אֶזְרָחָה. כִּי שָׁם
שְׁאָי אָפְשָׁר לְקַחְיוֹת בְּלֹא אֶזְרָחָה, בְּלֹא אַזְוֹן וּמְשָׁהָה, עוֹד יוֹמָר וּוֹמָר
מִזָּה אֵי אָפְשָׁר לְקַחְיוֹת בְּלֹא אֶזְרָחָה תְּהֻוָּה. וְאָם רְזָאִים אָנוּ בְּנֵי אָנָם
בְּרָחוֹקִים מִן תְּהֻוָּה וּמִתִּים, בְּאָמָת מְדָת וּוֹתְגִנִּים הָיָה נְקָה בְּקָה אַוְתָה
5 קָעָנָה שְׁהָם קְשָׁאוֹרִים אַל תְּהֻוָּה, אוֹ אַל אָוָתָם שְׁהָם חַיִם חַי תְּהֻוָּה,
או שְׁיִישָׁ בָּהָם בְּסָמָר גַּשְׁקָמָם. אַיִלָּה אַוְצָר שָׁל בְּרָשָׁה מְהַשְּׁפָעָת חַי
תְּהֻוָּה, שְׁאָבוֹתִים זָכוּ לְקָם בְּדוֹרוֹת קְדוּמִים. וּמְלָמְדִי תְּקָמִים
קְעוֹמָדִים בְּסָדָה רִיְּנָם עַם קְזִין תְּזָהָה בְּדִין בְּלֹקָם עַם בְּלֹל תְּהֻוָּה,
הָם מְקָנִים לְקַבֵּל חַיִם הַיְסָדִים עַל יְדֵי שְׁפָעָת סְתָמִי תְּהֻוָּה.

בָּאַזְנָה, גַּעַלְמָה, פִּינְגָּה, 50

הָאָרֶץ

יראה, וְרוֹה הַירָאָה וּסְפָקָנָה הַקִּוּם כָּל הַחַיִם
וְכָל הַכְּחָות, עַד אֲשֶׁר מְכָלָה הַכָּל, בְּמָרְכוֹן הַישָׁ
שְׁנָתְרָכוֹ בְּכִנָּתָה יְשָׁאָל, פָּרָץ זָם עַצְמִוֹת הַחַיִם
בְּמִילָאוֹ, וְהַובָּעַ הַקּוֹל הַמִּקְשָׁר אֶת נִשְׁמַת הָאָדָם
בְּמָקוֹר חַי הָעוֹלָם, וְהַחִיה אֶת כָּל הַקִּוּם עַמְּכָל
עַד עַד. כָּל אֶרְחָות הַיצְרָה, כָּל תְּعִלּוֹמֹת הַישָׁ
הַטְּבָע וּמָה שְׁלָמָלָה מִמְנוֹ, מָה שְׁלָפָנִי וּמָה
שְׁלָאָחָרְיוֹן, הַכָּל תְּלוּי, אָם יְשָׁאָל מְקָבְלִים אֶת הַתּוֹרָה,
הַכָּל קְוָנָה לוֹ מְגָמָה. וְרוֹה אִידִיאוֹלִיות שְׁלַגְעָה
מְגַמְתִּוֹת דְּרוֹחָר עַל כָּל, וּדְם מְתָקִים, הַכָּל מְתָקִים,
מִפְנֵי שְׁוֹלֵל הַכָּל לשָׁאוֹף. הַכָּל בָּא לְמִגְמָה מְכָלָם
שִׁשָּׁ לְכָל עַתְיִד, וְהַעֲתִיד גָּדוֹל וְרוֹחָב הָוָה מְלָא
סָוףָן, וְהַמְדָוד גָּדוֹל עַולְמִי עַולְמִים הָוָה מְלָא
וְהַהָאָגָדָה מְלָא אֶת כָּל הַיקּוּם, הַיְצָרָה כָּלָה
בְּקִישְׁוֹרָה, אָם יְשָׁאָל מְקָבְלִים אֶת הַתּוֹרָה אֶתְם
מְתָקִים. וְאוֹזֵר לְפָרָעָה כָּל, חַי עַמְּדָה וּקְיָם הָם.
20 חַי בְּטָחוֹן וּמְגַמְתִּוֹת, וְהַאוֹמֶן הַיסּוּרִי שְׁוֹלֵט בְּכָל
וְאָם לְאָוֹן, אֲנִי מְחַזֵּיר אֶתְכֶם לְתָהָר וּבָהָוָן, וּמְתָהָוָן
הָאָפָס גָּבוֹל עַולְמִים חָדְשִׁים, עַולְמָן אֲשֶׁר רְוחָוָה הָעַלְמִן יְבָא
לְמִגְמָתוֹ וּבְכָיאָעָם עַמְּוֹד אֶת כָּל הַיקּוּם לְפָנֵינוֹ. וְיְשָׁאָל עַוְשָׁה
חִילָּיְוָן וּגְבָרָה וּבְכָלִיטָה אֶת רְוחָוָן, הַכְּשִׁיר אֶת עַצְמִוֹתָן
וּבְסָסָתָה, וְבָסָסָתָה אֶתְכָלָה בְּקִירָת הָאָדָם. כִּי בְּנֵי שְׁרָאָה
הַאֲדָדוֹן יְתָבָרָה שְׁלֹמֹן שְׁהָמָה פְּלִילָת אֶתְכָלָם לְקָלָה בְּמַה שְׁיִרְאָה
כָּן הַטּוֹב וְמַן הַרְעָע, הַגָּהָה עַשְׁוֹה בְּלָקִי פְּלִילָה בְּנֵה בְּוּלָתָה,
וְאַדְרָבָה, נְמַנֵּן לוֹ כָּמָת לְהַזְוִת מְנִיעָה לְעַזְלָם עַצְמָוָן וּלְבָרִוּקִי,
?כִּי מָה שְׁיִבְטָר בְּחַפְצָן.

193, אַגְּרָה, חַג, 193, אַגְּרָה, 193

וְזָהָה לְפִי שְׁנָשָׁה, הַפְּחָלָת כָּל הַהָנָיוֹת – לְמַעַלְמָה בְּפָחוֹת
הַעַלְיוֹנִים, וְסָופָם לְמַפְשָׁה; אֲמָקָם פְּרִיט אָקָד יְשִׁיזָאָה
פְּכָלָה סְהָה, וְהָזָה מָה שְׁנָגָעָ לְבִתְרָת הָאָדָם. כִּי בְּנֵי שְׁרָאָה
הַאֲדָדוֹן יְתָבָרָה שְׁלֹמֹן שְׁהָמָה פְּלִילָת אֶתְכָלָם לְקָלָה בְּמַה שְׁיִרְאָה
כָּן הַטּוֹב וְמַן הַרְעָע, הַגָּהָה עַשְׁוֹה בְּלָקִי פְּלִילָה בְּנֵה בְּוּלָתָה,
וְאַדְרָבָה, נְמַנֵּן לוֹ כָּמָת לְהַזְוִת מְנִיעָה לְעַזְלָם עַצְמָוָן וּלְבָרִוּקִי,
?כִּי מָה שְׁיִבְטָר בְּחַפְצָן.

193, אַגְּרָה

תְּהֻוָּה. הַוָּרָה יִצְחָא לְיְשָׁאָל, אֶל חַזְוֹן-לֵב, לֹא תְּכָונָה של הַחִיצְרוֹת חִזְוֹנִית,
לֹא תְּהַרְגֹּשָׁה נְפָשִׁית, לֹא תְּהֻוָּה שְׁלַגְעָת אֶתְכָל מְעָדָם אוּמָרִים פְּרִיטִים או
כְּלִילִים, הָרָאוּם לְיחִיד אוּלְצִיבָר, לֹא דָרוֹת אוּלְצִיבָר, כִּי-אָמָר הַוָּרָה
את הַמְצִיאוֹת. הַמְוֹרָה את הנְשָׁמָה המְוֹרָה את הַגּוֹיִק, המְוֹרָה את
זְפָרָת המְוֹרָה את הַכָּל, המְוֹרָה את הַדּוֹר, המְוֹרָה את הָעוֹלָם, המְוֹרָה דָרְדָרִים,
גַּמְוֹרָה עַולְמִי עַולְמִים.

אל גְּדוֹלָה, אל גְּדוֹלָה, אל גְּדוֹלָה, אל גְּדוֹלָה, אל גְּדוֹלָה,